

A Fővárosi Ítéltábla a Havas Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Havas Péter Miklós ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Chiorean Gabriella kamarai jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2018. április 23. napján meghozott, 6.P.21.828/2015/82. számú ítélete ellen, az alperes részéről 86. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint másodfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra 15.000 (tizenötezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A balesetkor 22 éves felperes 2007. július 6-án motorkerékpár utasaként idegen hibás közlekedési balesetet szenvedett. A felperes balesetben keletkezett sérülései maradvánnyal gyógyultak, bal térdének mozgása 30 % mértékben beszűkült, bal combjának kerülete 1,5 cm-rel kisebb a másik combjánál, emiatt bal lábának terhelhetősége csökkent, jobb kezén a II. ujj végperce heggel gyógyult, III. ujjának végpercét nem tudja teljesen kinyújtani. A baleseti sérülések következtében a felperes egészsége 18 %, munkaképessége 20 % mértékben csökkent. Az alperes annak a motorkerékpárnak a felelősségbiztosítója, amelynek utasaként a felperest baleset érte. Az alperes nem vagyoni kártérítés címén megfizetett a felperesnek 2008. november 4-én 300.000 forintot, 2009. február 26-án pedig további 500.000 forintot.

A felperes a balesettel okozati összefüggésben keletkezett kárainak a megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. Vagyoni kártérítés megfizetése iránti követelése mellett 7.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összeg után 2007. július 7-től a kifizetésig a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A nem vagyoni kártérítés iránti követelését maradandó egészségkárosodására és annak az életvitelére gyakorolt hátrányos következményeire alapította.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti kereseti kérelmének elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes kialakult egészségi állapota nem

végállapot, mert annak javulása várható. Álláspontja szerint az általa megfizetett 800.000 forint alkalmas a felperest ért nem vagyoni hátrányok kiküszöbölésére.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5.651.740 forint tőkét, az ítéletben megjelölt részösszegek után az ott megállapított időpontoktól a kifizetésig a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatot, 209.332 forint + Áfa perköltséget, továbbá 300.000 forint után 2007. július 7-től 2008. november 10-ig, 500.000 forint után 2007. július 7-től 2009. február 25-ig a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett a le nem rótt kereseti illeték és az állam által előlegezett költség viseléséről. Ítéletének indokolása szerint a felperes balesetből eredő nem vagyoni hátrányaként értékelte a 18 % mértékű egészségkárosodást és a 20 % mértékű munkaképesség csökkenést. A perben szerzett orvosszakértői vélemény alapján azt a következtetést vonta le, hogy a felperes állapota végleges, abban javulás nem várható. A mérlegelés körébe vonta, hogy a felperes 22 éves volt a baleset bekövetkezésekor, lábsérülése miatt egyes szabadidős és sporttevékenységeket nem tud végezni, személygépkocsiban utasként nem tud utazni, munkavégzése során ki kell küszöbölnie a guggolással, a láb hajlításával vagy más kényszertesttartással járó tevékenységeket, és kéz-sérülése is akadályozza munkafadatainak ellátásában. Értékelte azt is, hogy a felperes befelé fordulóvá, zárkózottabbá vált, baráti köre beszűkült. Mindezekre figyelemmel a felperest ért személyi hátrányok hozzávetőleges kiküszöbölésére 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítést ítélt szükségesnek és alkalmasnak. Ebben elszámolta az alperes által már megfizetett 800.000 forintot, és nem vagyoni kártérítés címén 4.200.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest. A megítélt és az alperes által teljesített nem vagyoni kártérítés után a balesetet követő naptól a kifizetésig a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezési kérelme arra irányult, hogy a másodfokú bíróság részben változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, és mentesítse őt a nem vagyoni kártérítés után megítélt késedelmi kamatok megfizetésének kötelezettsége alól. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság túlzott mértékben vette figyelembe a felperes egészségi állapotára és életvitelének megváltozására vonatkozó szubjektív tanúvallomásokat és a felperes szubjektív előadását az objektív orvosszakértői véleménnyel szemben. Hangsúlyozta, hogy a felperes baleseti eredetű munkaképesség csökkenése nem minősül jelentős testi fogyatékoságnak, a balesetre visszavezethető egészségromlása az életvitelét csak kismértékben nehezíti meg, háztartási munkát korlátozás nélkül el tud látni, alkalmas a biztonságos tömegközlekedésre, rehabilitációra nem szorul, sportos, aktív életvitelét továbbra is folytathatja, sérüléseinek a munkavégzésre is csak csekély hátrányos hatása van, pszichés károsodást pedig egyáltalán nem szenvedett el. Rámutatott, hogy a felperes a baleset után megnősült, harmonikus házasságban él, két gyermeket nevel és eredményes vállalkozást vezet. Kifejtette, hogy a felperesnek megfizetett és az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés a késedelmi kamatokkal együtt 7.500.000 forint lenne, a felperest azonban a balesettel okozati összefüggésben nem érte olyan jelentős személyi hátrány, amely ilyen összegű kártérítést indokolna. Álláspontja szerint a felperesnek megítélt 5.000.000 forint a jelenlegi ár- és értékviszonyoknak felel meg, ezért nem indokolt a nem vagyoni kártérítés tőkeösszege után késedelmi kamat megfizetésére is kötelezni az alperest.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. Előadta, hogy az 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítést 3 részletben kapta meg az alperestől. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet értelmében nem 7.500.000, hanem 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítésre jogosult, amely a Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján a balesetet követő napon vált esedékessé. Kifejtette, hogy a

kamatfizetési kötelezettség a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján az alperes késedelmes teljesítésének objektív jogkövetkezménye. Az volt az álláspontja, hogy a per az alperes magatartása miatt húzódott el. Vitatta, hogy a részére megítélt nem vagyoni kártérítés összege a jelenlegi ár- és értékviszonyoknak felelne meg.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag az alperest a nem vagyoni kártérítés után késedelmi kamat megfizetésére kötelező rendelkezéseit támadta. Az ítélet egyéb rendelkezései fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedtek, ezért a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú ítélet fellebbezett, az alperest a nem vagyoni kártérítés után késedelmi kamat megfizetésére kötelező rendelkezéseit bírálta felül.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

A perbeli baleset bekövetkezésének időpontjában hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerint pénztartozás esetében - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdve akkor is köteles a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot fizetni, ha a tartozás egyébként kamatmentes. A kamatfizetési kötelezettség akkor is beáll, ha a kötelezett késedelmét kimentí.

Ennek a törvényi rendelkezésnek az alapján a felperes a fellebbezési ellenkérelmében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a késedelmi kamat megfizetésének kötelezettsége a pénztartozás késedelmes megfizetésének objektív jogkövetkezménye.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, a Ptk. 360. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a kárért felelős személy helyzetére a szerződés teljesítésében késedelmes kötelezettre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A nem vagyoni kártérítés a személyhez fűződő jogok védelmének különös eszköze; nem vagyoni kártérítés alapja kizárólag valamelyik személyhez fűződő jog megsértése lehet. A nem vagyoni kár a személyhez fűződő jogi sérelemmel egyidejűleg következik be, ezért a nem vagyoni kártérítés a károsult személyhez fűződő jogát sértő magatartás időpontját követő napon válik esedékessé.

A nem vagyoni kártérítés összegét a bíróságnak rendszerint a nem vagyoni kártérítést megalapozó személyiségi jogsértés időpontjában fennálló ár- és értékviszonyok alapján kell megállapítania, a kárért felelős személyt pedig a személyiségi jogsérelem bekövetkezése utáni naptól késedelmi kamat megfizetésére kell köteleznie. Ettől kizárólag a károsult érdekében lehet eltérni akkor, ha a jogsérelem bekövetkezése és a nem vagyoni kártérítés iránti követelés elbírálása között eltelt időben az ár- és értékviszonyokban olyan változások következnek be, amelyet a törvényben meghatározott mértékű késedelmi kamat nem képes kiegyenlíteni. Ilyen esetben a bíróság a követelés elbírálásakor fennálló ár- és értékviszonyok alapján határozhatja meg a nem vagyoni kártérítés összegét, és mellőzheti a kárért felelős személy késedelmi kamat megfizetésére kötelezését. Nincs azonban jogi lehetőség arra, hogy a bíróság enyhítse a kárért felelős személy kötelezettségét olyan módon, hogy mentesíti a kárért felelős személyt a jogsértés időpontjában fennálló ár- és értékviszonyok alapján megállapított nem vagyoni kártérítés után járó késedelmi kamat megfizetésének kötelezettsége alól.

Az elsőfokú bíróság a baleset bekövetkezésének időpontjában irányadó ár- és értékviszonyok alapján állapította meg a felperest megillető nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét. Az alperes a nem

vagyoni kártérítés megfizetésével a Ptk. 298. § a) pontja értelmében késedelembe esett, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan kötelezte őt a balesetet követő naptól a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

Az alperes fellebbezésében előadott körülmények a nem vagyoni kártérítés tőkeösszegének leszállítására irányuló fellebbezés esetén lettek volna értékelhetők - ebben az esetben a másodfokú eljárásban vizsgálható lett volna, hogy a nem vagyoni kártérítés elsőfokú bíróság által megállapított összege megfelel-e a baleset időpontjában irányadó ár- és értékviszonyoknak, illetve arányban áll-e a felperes által elszenvedett személyi hátrányok súlyosságával. Az alperes azonban a fellebbezésében nem támadta a felperes részére megítélt nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét, ezért az a másodfokú eljárásban nem volt felülbíráható, a késedelmi kamat elengedésére pedig nem volt jogi lehetőség. Az ítéletábra itt utal arra, hogy az elsőfokú bíróság által a felperesnek megítélt nem vagyoni kártérítés összege a baleset időpontjában fennálló ár- és értékviszonyok alapján sem haladja meg a Pp. 206. (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő okszerű mérlegeléssel megállapítható mértéket.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéletábra az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség, az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján pedig a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2018. szeptember 27.

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

dr. Lente Sándor s.k.
előadó bíró

. Kincses Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: